

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
“ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
МІНІСТЕРСТВА ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ

КАФЕДРА ОБЛІКУ ТА ОПОДАТКУВАННЯ

Методичні вказівки

для проведення практичних занять з дисципліни

«ОБЛІК В СІЛЬСЬКОМУ ГОСПОДАРСТВІ»

(для студентів денної та заочної форми навчання
спеціальності: 0305 «Економіка і підприємництво»,
бакалавр з економіки 6.030509 «Облік і аудит»)

Запоріжжя – 2020 рік

Методичні вказівки для проведення практичних занять з дисципліни «Облік в сільському господарстві» для студентів денної та заочної форми навчання спеціальності: 0305 «Економіка і підприємництво», бакалавр з економіки 6.030509 «Облік і аудит» – Укл.: Гринь В.П., к.е.н. – Запоріжжя: ЗНУ, 2020 - 13 с.

I. ВСТУП

Бухгалтерський облік — це одне з основних джерел інформації про виробничу і фінансово-господарську діяльність підприємств і об'єднань, необхідної для прийняття та реалізації управлінських рішень. Науково впорядкований облік на підприємстві є основою для реалізації функції контролю і аналізу господарської діяльності. Облік покликаний забезпечувати повсякденний контроль за правильним і цільовим використанням коштів, матеріальних, енергетичних і трудових ресурсів, їх збереженням, а також на базі аналізу сприяти поліпшенню фінансово-господарської діяльності підприємств і організацій.

Дисципліна «Облік в сільському господарстві» вивчає питання обліку ресурсів, зобов'язань, господарських процесів, доходів, витрат і фінансових результатів; складання фінансової звітності підприємств сільського господарства, які виробляють сирі продукти рослинного і тваринного походження.

Мета навчальної дисципліни – здобути теоретичні знання та сформувати навички документального оформлення господарських операцій, використання облікових реєстрів для відображення господарських операцій, складання фінансової звітності з урахуванням специфіки сільськогосподарського виробництва.

У процесі вивчення предмету студенти набудуть глибоких економічних знань і практичних навичок аналізувати реальні економічні процеси і приймати обґрунтовані рішення з приводу економічних проблем, пов'язаних з їх майбутньою практичною діяльністю в сфері сільського господарства.

Головні завдання навчальної дисципліни «Облік в сільському господарстві»:

- набуття студентами елементарних знань з основ фінансового обліку в сільському господарстві України;
- вміння використовувати облікову інформацію для оптимізації планів, контролю за їх виконанням, для встановлення факторів, що впливають на економічні показники роботи підприємств .
- вивчення методів раціональної організації та ведення бухгалтерського обліку в сільському господарстві на підставі використання прогресивних форм і національних стандартів;
- набуття навичок опрацювання і використання облікової інформації в управлінні.

Основне завдання вивчення дисципліни є посилення загальної економічної, аналітичної і контрольної функцій на підприємствах та підготовки фахівців економічного напрямку, оволодіти знаннями необхідними для дослідження господарської діяльності і прийняття управлінських рішень.

На підставі глибокого вивчення теоретичного матеріалу і практичних питань організації та особливості ведення бухгалтерського обліку в сільському

господарстві необхідно прагнути до творчого осмислення економічних процесів на підприємстві і оцінки їх з точки зору ефективного використання матеріальних, трудових і фінансових ресурсів виробництва.

У результаті вивчення курсу студент повинен:

Знати:

- основні засади, поняття і принципи бухгалтерського обліку в сільському господарстві;
- сутність і функції обліку в системі управління як підприємством, так і в сільському господарстві;
- методи бухгалтерського обліку та його елементи;
- техніку обліку та його організацію на підприємствах сільського господарства;
- на основі знання методологічних основ складати допоміжні відомості, облікові реєстри, бухгалтерські проводки, Баланс, звітність;
- дотримуватись правил комерційної таємниці й зберігання бухгалтерських документів;
- користуватися нормативними документами, що визначають порядок побудови бухгалтерського обліку.

Вміти:

- використовувати сучасну систему показників статистики сільського господарства;
- застосовувати методи статистичного аналізу для дослідження стану сільського господарства;
- проводити спеціально організовані статистичні спостереження;

Отже, у результаті вивчення дисципліни «Облік в сільському господарстві» студенти повинні:

- знати порядок формування достовірної облікової інформації про об'єкти обліку;
- розуміти значення сільськогосподарського виробництва, що формується в бухгалтерському обліку;
- вміти використовувати облікову інформацію для управління сільськогосподарським підприємством;
- вміти використовувати фінансову звітність для правильної оцінки господарських ситуацій і прийняття стратегічних рішень щодо їх поліпшення.

Вивчення дисципліни «Облік в сільському господарстві» передбачає у студентів наявність відповідної бази знань за такими дисциплінами: «Мікроекономіка», «Макроекономіка», «Маркетинг», «Фінанси підприємств», «Господарське законодавство», «Економіка підприємств», «Менеджмент», «Мікроекономіка», «Бухгалтерський облік», «Економічний аналіз» тощо. Поглиблення знань буде продовжено в пов'язаній з нею дисципліні «Аудит», «Управлінський облік» та ін.

II. ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ (ПРАКТИЧНИХ) ЗАНЯТЬ

МОДУЛЬ I

ОСОБЛИВОСТІ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В СІЛЬСЬКОМУ ГОСПОДАРСТВІ

Семінарське заняття 1

Тема 1. Облік грошових коштів

Розгляд теоретичних питань:

1. Облік операцій на поточних рахунках в іноземній валюті
2. Облік грошових коштів на інших поточних рахунках в банку
3. Облік інших коштів
4. Облік фінансових інвестицій
5. Облік операцій з векселями
6. Облік розрахунків з підзвітними особами
7. Облік розрахунків за нарахованими доходами
8. Облік розрахунків за претензіями
9. Облік розрахунків по відшкодуванню матеріального збитку

Практична частина заняття проводиться шляхом вирішення задач, завдань та тестів. За наслідками виконання завдань та вирішення задач необхідно:

1. Вирішення тестових та змістовних завдань

Література: [2, 3, 18, 22, 28, 36]

Семінарське заняття 2

Тема 2. Облік дебіторської та кредиторської заборгованості

Розгляд теоретичних питань:

- 1 Облік розрахунків з різними дебіторами
- 2 Облік резерву сумнівних боргів
- 3 Облік розрахунків з постачальниками та підрядниками
- 4 Облік розрахунків за податками й платежами
- 5 Облік розрахунків з учасниками

- 6 Облік розрахунків за іншими операціями
- 7 Облік кредитів банків
- 8 Облік доходів майбутніх періодів

Практична частина заняття проводиться шляхом вирішення задач, завдань та тестів. За наслідками виконання завдань та вирішення задач.

1. Вирішення тестових та змістовних завдань

Задача 1

Зробити бухгалтерські проведення і необхідні розрахунки. Нараховано заробітну плату: працівнику рослинництва; працівнику тваринництва; працівнику допоміжного виробництва; агроному; завідувачу ферми.

Нараховано відрахування на соціальні заходи від заробітної плати працівників тваринництва, яка становить 15 000 грн.

Нараховано амортизацію сільськогосподарської техніки.

Задача 2

Зробити бухгалтерські проведення і необхідні розрахунки.

Оприбутковано продукцію рослинництва; насіння; продукцію тваринництва. Відображено різницю між витратами на створення продукції та її справедливою вартістю.

Реалізовано продукцію рослинництва, собівартість якої 3000 грн на суму 5000 грн без ПДВ.

Література: [4, 13, 14, 16, 18, 25, 31-36]

Семінарське заняття 3

Тема 3. Облік основних засобів, інших необоротних активів та капітальних інвестицій

Розгляд теоретичних питань:

1. Облік інших необоротних активів
2. Облік нематеріальних активів
3. Економічний зміст капітальних інвестицій
4. Первинний облік капітальних інвестицій
5. Синтетичний та аналітичний облік витрат на капітальні інвестиції
6. Інвентаризація активів і зобов'язань підприємства
7. Облік джерел фінансування майбутніх витрат і платежів

8. Облік забезпечення майбутніх витрат і платежів
9. Облік цільового фінансування і цільових надходжень

Практична частина заняття проводиться шляхом вирішення задач, завдань та тестів. За наслідками виконання завдань та вирішення задач.

1. Вирішення тестових та змістовних завдань

Задача.

Зробити бухгалтерські проведення.

Придбано робочу худобу вартістю 6000 грн без ПДВ, транспортні витрати — 330 грн без ПДВ.

Оприбутковано приплід молодняку, витрати на вирощування якого становили 1900 грн, а справедлива вартість — 2200 грн.

Література: [4, 13, 14, 16, 18, 25, 31-36]

Семінарське заняття 4

Тема 4. Облік виробничих запасів, готової продукції і товарів

Розгляд теоретичних питань:

1. Облік тварин на вирощуванні та відгодівлі
2. Економічний зміст і об'єкт бухгалтерського облік
3. Оцінка і порядок оформлення надходження молодняку тварин зі сторони
4. Оцінка і порядок оформлення надходження приплоду, приросту живої маси , вибуття та руху тварин на підприємстві
5. Порядок проведення інвентаризації та переоцінки тварин

Практична частина заняття проводиться шляхом вирішення задач, завдань та тестів. За наслідками виконання завдань та вирішення задач.

1. Вирішення тестових та ситуаційних завдань

Задача

Реалізовано довгострокові біологічні активи, які оцінюють за первісною вартістю: первісна вартість — 8100 грн, нарахований знос — 700 грн, дохід від реалізації — 9600 грн з ПДВ.

Література: [4, 13, 14, 16, 18, 25, 31-36]

МОДУЛЬ II

ОБЛІК БІОЛОГІЧНИХ АКТИВІВ ТА ЇХ РОЗКРИТТЯ В ФІНАНСОВІЙ ЗВІТНОСТІ

Семінарське заняття 5

Тема 5. Облік праці та її оплати

Розгляд теоретичних питань:

- 1 Первинний облік праці та її оплати
- 2 Узагальнення та групування даних з обліку праці
- 3 Особливості оформлення трудових угод і оплата робіт за трудовими угодами
- 4 Облік розрахунків допомоги з тимчасової непрацездатності
- 5 Облік розрахунків щорічних і додаткових відпусток
- 6 Особливості нарахування інших додаткових оплат
- 7 Утримання із заробітної плати
- 8 Синтетичний облік розрахунків з оплати праці та контроль за використанням фонду оплати праці

Практична частина заняття проводиться шляхом вирішення задач, завдань та тестів. За наслідками виконання завдань та вирішення задач.

1. Вирішення тестових та ситуаційних завдань

Задача

Переведено довгострокові біологічні активи первісною вартістю 5000 грн, знос — 400 грн до групи активів, які обліковують за справедливою вартістю; ця вартість становить 4500 грн. Зробити бухгалтерські проведення.

Література: [3 - 7, 17 , 25, 31- 33, 40]

Семінарське заняття 6

Тема 6. Облік виробництва

Розгляд теоретичних питань:

1. Економічний зміст виробничих витрат та їх класифікація

2. Облік допоміжних виробництв, утримання та експлуатації машин й обладнання
3. Облік витрат та виконання робіт машинно-тракторного парку
4. Облік витрат і виходу продукції рослинництва
5. Облік витрат і виходу продукції тваринництва
6. Облік браку у виробництві
7. Облік витрат за елементами
8. Калькуляція собівартості продукції (робіт, послуг) на сільськогосподарських підприємствах.

Практична частина заняття проводиться шляхом вирішення задач, завдань та тестів. За наслідками виконання завдань та вирішення задач.

1. Вирішення тестових та ситуаційних завдань

Задача.

Зробити бухгалтерські проведення. Висаджено саджанці покупні вартістю 5000 грн. Наділі витрати на їх біологічні перетворення становили 14 000 грн. Переведено їх до складу зрілих біологічних активів за справедливою вартістю 18 000 грн.

Література: [4, 13, 14, 16, 18, 25, 31-36]

Семінарське заняття 7

Тема 7. Облік формування доходів, витрат і фінансових результатів діяльності

Розгляд теоретичних питань:

1. Облік формування доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)
2. Облік формування доходу і витрат іншої операційної діяльності
3. Облік формування доходу і витрат фінансової діяльності
4. Облік формування доходів і витрат від іншої звичайної діяльності
5. Облік формування надзвичайних доходів і витрат
6. Поняття фінансових результатів та порядок їх формування

Робота в аудиторії:

1. Облік формування фінансових результатів
2. Оцінка майна селянського (фермерського) господарства
3. Облік орендованих земель

4. Спрощена система оподаткування селянських (фермерських) господарств
5. Організація обліку витрат фермерського господарства
6. Облік доходів фермерського господарства
7. Визначення фінансового результату діяльності фермерського господарства
8. Порядок ведення обліку в інших господарствах
9. Фінансова звітність селянських (фермерських) господарств

Практична частина заняття проводиться шляхом вирішення задач, завдань та тестів. За наслідками виконання завдань та вирішення задач.

1. Розкрити сутність центрів відповідальності
2. Вирішення тестових та ситуаційних завдань
3. Програмований контроль знань

Література: [2, 3, 7, 8, 35]

III. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ І ВМІНЬ СТУДЕНТІВ НА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТТЯХ ПІД ЧАС ПОТОЧНОГО ТА КІНЦЕВОГО КОНТРОЛЮ

Розподіл балів, що присвоюють студентам для заліку, представлено в таблиці нижче. Розподіл балів, що присвоюють студентам для заліку з дисципліни «Облік в сільському господарстві»:

Поточне тестування та самостійна робота студента																Індивідуальне завдання	Залік	Сума
Змістовий модуль № 1								Змістовий модуль № 2										
Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	Т 6	Т 7	MP	Т 8	Т 9	Т 10	Т 11	Т 12	Т 13	Т 14	MP	20	20	100
3	3	3	3	3	3	3	9	3	3	3	3	3	3	3	9			
30								30										

Оцінювання знань здійснюється на основі поточного і підсумкового контролю знань.

Поточний контроль знань студентів

Об'єктом поточного контролю знань студентів є:

- систематичність та активність роботи на практичних заняттях;
- виконання завдань для самостійного опрацювання;
- виконання модульних завдань.
- виконання індивідуальних завдань

Під час контролю систематичності та активності роботи оцінюванню підлягають: рівень знань, продемонстрований у відповідях і виступах на практичних заняттях, активність при обговоренні питань, що винесені на практичні заняття, результати виконання практичних завдань.

Відповідно до цього встановлюється така шкала оцінювання систематичності та активності роботи:

Об'єкт оцінювання	Форма контролю	Оцінка, бали
Рівень знань, продемонстрований у відповідях і виступах на практичних заняттях	Усне опитування на практичних заняттях	0 – 2 (залежно від рівня знань)
Результати виконання навчальних завдань на практичних заняттях та активність при обговоренні питань на практичних заняттях	Перевірка результатів виконання	0 – 1 (залежно від рівня знань і якості виконання)
Разом	—	0 – 3

Максимальна кількість балів може бути отримана студентом, якщо він брав участь у всіх аудиторних заняттях.

Підсумковий контроль знань студентів (у формі заліку).

Об'єктом контролю знань у формі заліку є результати виконання письмових залікових завдань. На іспит виносяться вузлові питання програми та типові задачі, що потребують творчої відповіді та уміння синтезувати отриманні знання і застосувати їх при вирішенні практичних завдань. Перелік питань до іспиту включено до методичного забезпечення дисципліни.

Заліковий білет містить 3 завдання (2 теоретичних питання, 1 ситуаційна задача), які відображають основний зміст програми дисципліни. Знання теорії і результатів вирішення задачі оцінюється за шкалою 0, 5, 10 балів кожен. Таким чином, результати іспиту загалом оцінюються в діапазоні від 0 до 20 балів.

Знання теорії оцінюються за такими критеріями:

10 балів – виставляється у разі всебічного та повного висвітлення теоретичного матеріалу за наявності критичної оцінки стану вирішення певних проблем. При цьому студент показав добре володіння понятійним апаратом, відповідними категоріями, знання законодавчих і нормативних актів, обізнаність у літературних джерелах, уміння аргументувати свою точку зору щодо шляхів вирішення проблемних питань.

5 балів – виставляється у разі повного висвітлення теоретичного матеріалу але без критичної оцінки, студент не спромігся переконливо аргументувати свою відповідь, помилився у використанні понятійного апарату, показав недостатні знання законодавчих і нормативних документів, літературних джерел.

0 балів – виставляється у разі, якщо студент дав неправильну або неповну відповідь на питання, ухилився від аргументації, показав незадовільне володіння понятійного апарату, необізнаність у законодавчих і нормативних документах, чи взагалі нічого не відповів.

Критерії оцінювання розв'язання практичних завдань:

10 балів – виставляється у разі правильного та безпомилкового проведення необхідних дій за умови наявності пояснень до них, застосованих методик і вичерпних аналітичних висновків щодо отриманих результатів.

5 балів – виставляється у разі правильного і безпомилкового вирішення ситуації але без пояснень, без посилань на певні методики і за відсутності або помилкових, недостатньо аргументованих висновків до отриманих результатів.

0 балів – виставляється у разі, якщо ситуація не вирішена взагалі або при розв'язанні допущені помилки, які свідчать про недостатні знання методик вирішення відповідних задач.

У разі, коли відповідь студента оцінена менше ніж в 10 балів, він отримує незадовільну оцінку за результатами заліку.

Загальна підсумкова оцінка з дисципліни складається з суми балів за результатами: поточного контролю знань (за умови, що студент набрав 50 балів і

вище); виконання індивідуальних завдань; а також завдань, що виносяться на іспит (за умови, що студент набрав 10 балів і вище). До екзаменаційної відомості заносяться результати набраних студентом балів за 100-бальною шкалою оцінювання знань.

Критерії оцінювання знань і вмінь студентів. Порядок перерахунку рейтингових показників нормованої 100-бальної університетської шкали оцінювання в традиційну 4-бальну шкалу та європейську шкалу ECTS.

Шкала оцінювання в КМСОНП та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов’язковим повторним курсом)		

IV. ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Атамас П. Й. Бухгалтерський облік в галузях економіки.— К.: Центр учбової літератури, 2008.— 392 с.
2. Балченко З. А. Бухгалтерський облік у туризмі і готелях / З. А. Балченко. — К.: Ліра-К, 2008.
3. Білуха М. Т. Теорія бухгалтерського обліку / М. Т. Білуха. — К. : 2000. — 485 с.
4. Бутинець Ф.Ф., Чижевська Л.В., Герасимчук Н.В. Бухгалтерський управлінський облік. Навчальний посібник для студентів спеціальності 7.050106 "Облік і аудит" /. - Житомир: ЖІТІ, 2004. - 416 с.
5. Бутинець Ф.Ф. Особливості бухгалтерського обліку в галузях народного господарства. Навчальний посібник для студентів спеціальності 7.050106 "Облік і аудит" /. - Житомир: ЖІТІ, 2006.
6. Бутинець Ф.Ф. Теорія бухгалтерського обліку: Підручник для студент вузів спеціальності 7.050106 "Облік і аудит". / Вид. 2-е, доп. 1 перероб. - Житомир: ЖІТІ 2007. - 640 с.
7. Бухгалтерський облік в Україні: Навч. посібник. Нормативно-практичні матеріали / За ред. Р.Л.Хом'яка. — Л., 2001. — 728 с.
8. Бухгалтерський облік: основи теорії і практики / О. М. Лисюк, Г. П. Михайлова, Ю. Д. Чацкіс. — Д., 2003. — 443 с.
9. Валуев Б. И. Теория бухгалтерского учета: Учеб. пособ. / Б. И. Валуев. — О.: ОДЕУ; «Принт-мастер», 2002. — 272 с.
10. Голов С. Ф. Бухгалтерський облік за міжнародними стандартами: приклади та коментарі: Практ. посіб. / С. Ф. Голов, В. М. Костюченко. — К. : Лібра, 2001. — 840 с.
11. Грабов Н. Н., Добровский В. Н. Бухгалтерский учет в производственных и торговых предприятиях. К.: А.С.К., 2000.
12. Грабова Н. М. Теорія бухгалтерського обліку / Н. М. Грабова. — К.: КНЕУ, 2003. — 203 с.
13. Гура Н. О. Облік видів економічної діяльності: Навч. посіб. / Н. О. Гура. — К. : Знання, 2004. — 541 с.
14. Гура Н. О. Облік у житлово-комунальному господарстві: теорія і практика: Монографія / Н. О. Гура. — К.: Знання, 2006. — 351 с.
15. Даньків Й. Я. Бухгалтерський облік у галузях економіки / Й. Я. Даньків, М. П. Лучко, М. Я. Остап'юк. — К: Знання, 2007. — 243с.
16. Даньків Й. Я., Лучко М. Г., Остап'юк М. Я. Бухгалтерський облік в галузях економіки.— К.: Знання-Прес, 2003.— 206 с.
17. Захожай В. Б. Бухгалтерський облік у галузях економіки / В. Б. Захожай, М. Ф. Базась, М. М. Матюха, В. М. Базась. — К.: МАУП, 2005. — 968 с.
18. Коблянська О. І. Фінансовий облік / О. І. Коблянська. — К.: Знання, 2004. — 473с.
19. Крупка Я. Д. Облік у будівництві: Підручник / Я. Д. Крупка, З. В. Задорожний, Р. О. Мельник. — К.: Знання, 2008. — 631 с.

20. Шутикова Ж.Ф. Бухгалтерский учет на автотранспортном предприятии. - М.: Финансы и статистика, 2000. - 128 с.

Додаткова:

1. Кужельний М. В. Бухгалтерський облік: Навч.-метод. посіб. для самост. вивчення / М. В. Кужельний. — К., 2005. — 217 с.
2. Ластовецький В. О. Галузевий бухгалтерський облік: проблеми теорії і практики : Монографія / В. О. Ластовецький. — Ч.: Прут, 2005. — 200 с.
3. Левицька С. О. Облік діяльності неприбуткових організацій: Монографія / С. О. Левицька. — Р.: УДУВГП, 2003. — 259 с.
4. Лень В. С. Бухгалтерський облік у галузях економіки / В. С. Лень, В. В. Гливенко. — К.: Знання, 2005. — 191с.
5. Ловінська Л. Г. Організація бухгалтерського обліку та фінансового контролю в сучасних умовах господарювання в Україні / Л. Г. Ловінська, І. Б. Стефаник. — К.: НДФІ, 2006. — 240 с.
6. Методичні рекомендації з планування, обліку і калькулювання собівартості продукції (робіт, послуг) сільськогосподарських підприємств: Затв. наказом Міністерства аграрної політики України від 18.05.01 № 132.
7. Облік в галузях економічної діяльності: торгівля, автотранспорт, будівництво. Збірник задач і вправ: Навч. посібник / Н. М. Малюга та ін. / За ред. Ф. Ф. Бутинця. — Ж.: ЖІТІ, 2001. — 288 с.
8. Періодичні видання: «Бухгалтерський облік і аудит», «Все про бухгалтерський облік», «Дебет-Кредит», «Баланс», «Бухгалтерія».
9. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: Затв. наказом Міністерства фінансів України (МФУ) від 30.11.99 № 291, зареєстр. у Міністерстві юстиції України 21.12.99 р. за № 892/4185.
10. Правдюк Н. Л. Тенденції розвитку фінансового обліку в агропромисловому виробництві: теорія, методологія, практика: Монографія / Н. Л. Правдюк. — К.: ННЦ «Інститут аграрної економіки», 2005. — 420 с.
11. Пушкар М. С. Тенденції та закономірності розвитку бухгалтерського обліку в Україні (теоретико-методологічні аспекти): Монографія / Пушкар М. С. — Т.: Економічна думка, 2000. — 567 с.
12. Свідерський Є. І. Бухгалтерський облік в галузях економіки / Є. І. Свідерський — К.: КНЕУ, 2004. — 234 с.
13. Сопко В. В. Бухгалтерський облік: Навч. посібник / В. В. Сопко. — К.: КНЕУ, 2000. — 578 с.
14. Ткаченко Н. М. Теоретико-методологічні проблеми формування бухгалтерського фінансового обліку : Монографія / Н. М. Ткаченко. — К.: А.С.К., 2001. — 348 с.
15. Чебанова Н. В. Бухгалтерский учет (торговые и посреднические предприятия) / Н. В. Чебанова, Л. Н. Котенко — Х.: Интеллект-ЭКО, 1994.

16. Чиж В. І. Інформаційне забезпечення управління витратами підприємств ЖКГ: теорія і практика: Монографія / І. Ч. Віра. — Л.: Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2005. — 288 с.
17. Шарманська В. М. Первинна документація і реєстри бухгалтерського обліку / В. М. Шарманська. — К.: Знання, 2003. — 270 с.
18. Швець В. Г. Теорія бухгалтерського обліку: Підручник / В. Г. Швець. — К.: Знання, 2006. — 525 с.
19. Шевчук В. О. Контроль господарських систем у суспільстві з перехідною економікою (проблеми теорії, організації, методології) : [монографія] / В. О. Шевчук. — К- Київськ. держ. торг.-екон. ун-т, 1998. — 371 с.
20. Яремко І. Й. Економічний аналіз і аудит житлово-комунальних підприємств / І. Й. Яремко, Р. М. Сиротяк-Львів: Каменярь, 2005. — 375 с.

Інформаційні ресурси:

1. Бібліотека Верховної Ради України. - <http://lib.rada.gov.ua>
2. Державна науково-технічна бібліотека України. - <http://gntb.gov.ua>
3. Державний комітет статистики України. - <http://www.ukrstat.gov.ua>
4. Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку України. — <http://www.ssmc.gov.ua>
5. Європейський банк реконструкції та розвитку (ЄБРР). - <http://www.ebrd.com>
6. Законодавчі і нормативні акти України - <http://www.uazakon.com>
7. Індекс економічної свободи Heritage Foundation. - <http://www.heritage.org>
8. Індекс сприйняття корупції Transparency International. <http://www.transparency.org>
9. Інститут Реформ. - <http://www.ir.org.ua>
10. Кабінет Міністрів України. - <http://www.kmu.gov.ua>
11. Конференція ООН з торгівлі та розвитку (ЮНКТАД). - <http://www.unctad.org>
12. Міжнародна організація з міграції. - <http://www.iom.org.ua>
13. Міжнародне енергетичне агентство. - <http://www.iea.org>
14. Міністерство економіки та з питань Європейської інтеграції. — <http://www.me.gov.ua>
15. Міністерство юстиції України. - <http://www.minjust.gov.ua/>
16. Національний банк України. - <http://www.bank.gov.ua>
17. Національний інститут стратегічних досліджень. - <http://www.niss.gov.ua>
18. Організація економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР). —<http://www.oecd.org>
19. Організація об'єднаних націй. - <http://www.un.org>

20. Організація Чорноморського економічного співробітництва (ОЧЕС). - <http://www.bsec-organization.org>

21. Президент України. - <http://www.president.gov.ua>

22. Світова організація торгівлі (COT). - <http://www.wto.org>

23. Світовий Банк . - <http://www.worldbank.org>

24. Світовий економічний форум. - <http://www.weforum.org>

25. Україна й Світова організація торгівлі. - <http://wto.in.ua>